

HRDĚJOVICKÉ LISTY

Noviny pro obyvatele Hrdějovic a Opatovic

Mimořádné volební číslo
Hrdějovických listů

DNY LIDÍ DOBRÉ VŮLE

VELEHRAD 2022

Katedra politologie a evropských studií FF Univerzity Palackého v Olomouci,
Civipolis o.p.s., Unives.eu, Angelus Aureus o.p.s., Sdružení místních samospráv ČR
při příležitosti státního svátku ČR Dne slovanských věrozvěstů sv. Cyrila a Metoděje

v 11. ročníku celostátní soutěže
„O nejlepší obecní zpravodaj 2021“
udělují

DIPLOM

obci Hrdějovice – Opatovice

za Hrdějovické listy

1. místo

Dne 4. července 2022, Velehrad

Hrdějovické listy získaly další ocenění.

Hrdějovické listy, periodický tisk územního samosprávného celku
Vycházejí dvakrát ročně zdarma
Vydává obec Hrdějovice, Dlouhá 221,
37361 Hrdějovice, IČ: 00244961,
www.hrdejovice-opatovice.cz
Povoleno MK ČR podle §7 zákona č.46/2000Sb., ev. číslo MK ČR E 14418

Náklad 570 výtisků
Číslo 2/2022 vyšlo dne 16. 9. 2022
Grafická úprava: Vít Veit
Tiskárna: Reklamní agentura & tiskárna KARMÁŠEK
Redakce neodpovídá za gramatické chyby přispěvatelů

Slovo na uvítanou

Milí sousedé, spoluobčané, děti, právě jste otevřeli mimořádné číslo Hrdějovických listů. Čím je neobvyklé? Jeho mimořádnost je dána tím, že se nacházíme v roce, kdy se v září konají volby do obecních zastupitelstev, proto je jeho obsah věnován volebnímu dění. Pro někoho to asi nebude záživné čtení, především pro děti, neboť vynecháváme některé tradiční články, které nahrazují pojednání úzce spojená s volbou do obecního zastupitelstva. Prostor je dán jak shrnutí předcházejícího volebního období, tak představení všech místních kandidujících uskupení, která se budou v roce 2022 v Hrdějovicích a Opatovicích snažit získat přízeň a důvěru voličů. Věříme, že si najdete článek, který vás zaujme, a budete tolerantní k názorové odlišnosti vašich sousedů. Bez ohledu na volební dění vám všem přeje hodně zdraví a síly v podzimních dnech.

Jaké bylo volební období 2018-2022 v obci Hrdějovice

Pojďme si nyní připomenout, jaké bylo v naší obci volební období, které právě končí.

V posledním čísle Hrdějovických listů, které vyšlo v květnu 2022, jste se mohli dočíst, kdo je vlastně obecní zastupitel. Pro připomenutí si opět můžeme vypomoci stručným shrnutím úryvků z knihy Obec naskrz skrz:

- *Obecní zastupitel je zcela prostý člověk, který v jistém čase z „nějakých“ důvodů usoudil, že by mohl být své obci „nějakým“ způsobem prospěšný a užitečný.*
- *Je to povětšinou nějaký Franta, Zdena, Božena či Karel. Zedník, účetní, prodavačka, nástrojař, technik, geodet...*
- *Obecní zastupitel je kromě své obyčejnosti svázán i jinými aspekty. Jde skutečně, nejenom obrazně, s hlavou pod gilotinu.*

Jak byli své obci prospěšní „obyčejní lidé z masa a kostí“, kteří se po říjnových volbách v roce 2018 stali v Hrdějovicích zastupiteli? Na začátku jich bylo jedenáct: Hana, Jan, Jirka, Jiří, Jenda, Marie, Martina, Miloš, Roman, Radka a Zdeněk. Na konci jich je sedm: Jenda, Jirka, Marie, Miloš, Petr1, Petr2 a Radka. Jak k tomu došlo?

Stalo se to, že na přelomu let 2019 a 2020 Jiří, Martina, Zdeněk a Hana již nechtěli sedět pod pomyslnou gilotinou a podali své rezignace. Zastupitelé se postupně stali další v pořadí **náhradníků*** z kandidátky nesoucí název PRO HRDĚJOVICE. Přestože i oni dostali od svých sousedů-voličů důvěru, nikdo nebyl ochoten post zastupitele obce vykonávat a všichni postupně také rezignovali. V lednu 2020 se rozhodl i Jan, který v řádných volbách získal mandát na kandidátce „sportovců“, že po mnoha letech své působení v zastupitelstvu ukončí. Po jeho odstoupení se rozběhlo další kolo rezignací, tentokrát z kandidátky Slavoje, které se zastavilo až na sedmém místě, kdy roli zastupitele přijal Petr1. Poslední výměna nastala v únoru 2022, kdy z pracovních důvodů opustil místo zastupitele Roman z uskupení HRDĚ 37361 a nahradil ho za ním v pořadí zvolený Petr2. V zastupitelstvu obce Hrdějovice tak zůstalo sedm sousedů, kteří se dále vypořádávali s postupně přicházejícími problémy, jež v Hrdějovicích (stejně jako jinde v ČR) nikdy žádní zastupitelé neřešili, tedy důsledky pandemie koronaviru, ke kterým se v únoru 2022 připojil válečný konflikt na Ukrajině. Obě tyto události měly, a stále mají, nejen lidský, ale také ekonomický dopad na celou společnost, tedy i obce. Na přelomu let 2021 a 2022 došlo k omezení financí v dotačních programech určených obcím a pokračující růst cen v průběhu roku 2022 zbrzdil či pozastavil některé investiční záměry, Hrdějovice nevyjímaje. Přes všechny tyto „peripetie“ se ale rozvoj Hrdějovic nezastavil, což je vidět na investicích, které byly zrealizovány

(pro zájemce níže předkládáme jejich výčet). Díky rozumnému hospodaření je nyní obec v dobré finanční kondici, což je patrné i ze stavu bankovních účtů, kdy **na konci října 2018 byl zůstatek necelých 12 mil. Kč a aktuálně, tj. v září 2022, činí 37 mil. Kč**. Dále se podařilo odvrátit několik pro obec negativních developperských záměrů a především došlo k dokončení změn územního plánu. Rozvoj obce provázela i změna přístupu k veřejnému prostoru a ani sportovní a společenský život, i přes všechna možná omezování, v obci neusnul, naopak.

Jak budou své obci prospěšní sousedé zvolení v září 2022, zjistíte až před volbami v roce 2026. Dobře tedy zvažte svůj hlas a dejte ho uskupení s kandidáty, kteří jsou ochotni nést odpovědnost po celé volební období, s respektem k voličům, kteří jim ve volbách hlas dali.

*Nastupování náhradníka na uprázdněný mandát v zastupitelstvu obce

Uprázdnil-li se mandát v zastupitelstvu obce, nastupuje ze zákona (není třeba jakéhokoliv dalšího aktu) dnem následujícím po dni, kdy došlo k zániku mandátu, za odstoupivšího člena zastupitelstva náhradník z kandidátní listiny téže volební strany v pořadí dle výsledků voleb.

V případě, že už nezůstal žádný náhradník z téže volební strany, ze které byl člen zastupitelstva obce, který rezignoval na svůj mandát, zůstává mandát uprázdněn až do konce funkčního období zastupitelstva obce a není v žádném případě možné ho doplňovat náhradníky z jiných volebních stran.

Kdo se vzdal mandátu ve volebním období 2018-2022

Kandidátní listina	Kandidát			Hlasy		Hlasy		pořadí zvolení
	název	poř. číslo	příjmení, jméno, tituly	věk	navrhující strana	politická příslušnost	abs.	
SNK PRO HRDĚJOVICE	1	Krupička Jiří Ing.	66	NK	BEZPP	353	12,70	1
SNK PRO HRDĚJOVICE	2	Rehanslová Hana	43	NK	BEZPP	348	12,52	2
SNK PRO HRDĚJOVICE	4	Malena Zdeněk	51	NK	BEZPP	305	10,97	3
SNK PRO HRDĚJOVICE	3	Svobodová Martina	51	NK	BEZPP	278	10,00	4
SNK PRO HRDĚJOVICE	5	Bícová Pavla	33	NK	BEZPP	237	8,53	1
SNK PRO HRDĚJOVICE	6	Vaňasová Marie	57	NK	BEZPP	214	7,70	2
SNK PRO HRDĚJOVICE	7	Pechoušová Vladislava	49	NK	BEZPP	225	8,09	3
SNK PRO HRDĚJOVICE	8	Mikešová Jiřina	53	NK	BEZPP	188	6,76	4
SNK PRO HRDĚJOVICE	9	Svoboda Radek	54	NK	BEZPP	199	7,16	5
SNK PRO HRDĚJOVICE	10	Mulica Šulistová Věra	49	NK	BEZPP	212	7,63	6
SNK PRO HRDĚJOVICE	11	Rychlíková Hana	53	NK	BEZPP	219	7,88	7
Slavoj Hrdějovice	1	Suchan Jan	60	NK	BEZPP	149	23,91	1
Slavoj Hrdějovice	2	Sázel Josef	45	NK	BEZPP	95	15,24	1
Slavoj Hrdějovice	5	Holomel Pavel Ing.	39	NK	BEZPP	76	12,19	2
Slavoj Hrdějovice	3	Suchan Jan Ing.	35	NK	BEZPP	65	10,43	3
* Slavoj Hrdějovice	4	Turek Miroslav	57	NK	BEZPP	39	6,26	4
Slavoj Hrdějovice	6	Kukačka Přemysl	39	NK	BEZPP	37	5,93	5
HRDĚ 37361	3	Míčka Roman	42	NK	BEZPP	186	8,73	3

* zánik mandátu z důvodu ztráty trvalého pobytu v obci

Zdroj:

<https://www.volby.cz/pls/kv2018/kv1111?xjazyk=CZ&xid=1&xdz=1&xnumnuts=3101&xobec=544558&xstat=0&xvyber=0>

Investice 2019 – 2022

2019

- Vybudování veřejného osvětlení v ulici Polní (financováno z dotace)
- Rekonstrukce kaple na Těšíně (financováno z dotace)
- Výměna vzduchotechniky ve školní kuchyni MŠ
- Dokončení a administrace dotace hasičské zbrojnice
- Přístavba a vybudování šaten v ZŠ

2020

- Umístění zrcadel na křižovatku z Opatovic na Hlubokou
- Vybudování veřejného osvětlení ke hřišti (financováno z dotace)
- Zateplení objektu spojovací chodby MŠ (financováno z dotace)
- Zastřešení a oprava rampy u školní kuchyně MŠ
- Úprava veřejného prostoru ve Školní ulici - z podnětu Dětské rady
- Vysázení jeřabinové aleje (financováno z dotace)
- Ve spolupráci se Správou údržby silnic oprava silnice do Opatovic (financováno z fondu Jihočeského kraje)
- Oprava Božích muk na Figuře
- Koupě zbývající části objektu keramičky - 1. část

2021

- Koupě zbývající části objektu keramičky - 2. část
- Vybudování sběrného dvora (financováno z dotace)
- Rekonstrukce hřiště v Zahradní ulici (financováno z dotace)
- Rekonstrukce veřejného osvětlení v ulicích Hlubocká, Sadová, K Zastávce, v části Luční (financováno z dotace)
- Rekonstrukce silnice ke hřišti (financováno z dotace)
- Vybudování hřiště na zahradě ZŠ (financováno z dotace)
- Oprava kaple sv. Jana Nepomuckého v Opatovicích
- Rekonstrukce kaple sv. Rocha

2022

- Workoutové prvky a herní prvky pro děti u fotbalového hřiště
- Úprava prostoru u kaple sv. Rocha
- Oprava střechy na budově ZŠ
- 1. etapa úpravy prostoru na Figuře
- Rekonstrukce veřejného osvětlení v ulici Školní (financováno z dotace)

Projekty připravené k realizaci:

- Úprava prostoru v okolí pošty (získána dotace MAS)
- Oprava silnice Těšínská (zažádáno o dotaci)
- Revitalizace prostoru prameniště na Těšíně (získána dotace z ITI Č. Budějovice)
- Přístavba ZŠ Hrdějovice (získána dotace z ITI Č. Budějovice)

Projekty v přípravné fázi:

- Revitalizace prostoru točny na Těšíně
- Dokončení úpravy prostoru na Figuře

Probíhající participační projekty s Jihočeským krajem:

- Oprava mostu na návsi
- Oprava silnice na Hlubokou
- Zpřístupnění důlního díla Orty

Hrdějovická drbna

Během posledních měsíců jsme po vsi posbírali níže uvedené „zaručené zprávy“:

V letních měsících se po vsi roznesla zpráva, že obec povolila rozšíření ČOV a díky tomu bude v Hrdějovicích zapáchat čpavek. Toto tvrzení se nezakládá na pravdě. Teplovzdušný způsob sušení kalů pro obec žádnou hrozbu nepředstavuje. Co naší obci opravdu hrozí, je ještě větší dopravní zátěž přes její centrum, a právě proti tomu vedení obce bojuje.

Že „obec jen utrácí“, je další nepravda.

Obec má teď na účtu o 25 milionů víc než na začátku volebního období.

Drb, který neustále koluje po vsi: „Auta budou jezdit na návsi lidem pod okny“.

Toto je lež, naopak je hledán způsob, jak utlumit nákladní dopravu přes náves směrem na Opatovice. Zároveň se připravují všechna možná dopravní řešení návsi, která budou představena všem spoluobčanům.

„Prý se budou kácet smrky u kapličky na Těšíně.“

Okolo kácení stromů jdou po vsi fámy, které se nezakládají na pravdě. Obec je povinna průběžně prověřovat stav všech dřevin, které má ve svém správě, aby nedošlo k ohrožení lidských životů a majetku, a to vše pod odborným dozorem. Pokácené stromy jsou nahrazovány stromy novými.

Další zaručená zpráva, která se šíří, je, že „obec vyhazuje peníze za Ukrajince na úkor našich občanů“.

Ano, v naší obci našli svůj dočasný domov rodiny z Charkova a Mykolajiva, a to především u našich spoluobčanů, kteří je ubytovali ve svých domech, a vzniklé náklady si řeší sami. Obec pomáhá těmto lidem, pokud to potřebují, naprosto stejně jako našim sociálně slabým občanům.

Dveře do zastupitelstva

Následující část tohoto čísla Hrdějovických listů je věnována současným zastupitelům a jejich pohledu na svou roli zastupitele v právě končícím volebním období. Osloveni byli všichni současní zastupitelé, tedy Petr Haikl, Marie Kučerová, Miloš Lepič, Jan Samohýl, Petr Stejskal, Jirí Severa a Radka Šulistová. Přinášíme všechny došlé příspěvky, a pokud zde některý příspěvek postrádáte, není to tím, že by došlo k chybě tisku - jsou tu otištěny pouze příspěvky, které byly do uzávěrky tohoto čísla do redakce Hrdějovických listů odevzdány.

Postřehy zastupitele

Zastupitelem jsem se stal 29.3.2022 po odstoupení zastupitele Romana Míčky, na dobu cca půl roku. Je to sice doba příliš krátká na nějaká zásadní hodnocení, nicméně jsem i za toto krátké období získal některé zajímavé zkušenosti, o které bych se rád podělil.

První, co jsem na začátku mého mandátu zastupitele udělal, bylo, že jsem si vyhledal informace, co to znamená, když se obyvatel obce stane zastupitelem. Někaké povědomí jsem o tom samozřejmě měl již ve chvíli, kdy jsem se stal kandidátem ve volbách 2018, tzn. že zastupitel zastává veřejnou funkci, což s sebou přináší určitá práva a povinnosti, ale co přesně to obnáší, jsem nevěděl.

Chtěl bych se tedy podělit o to, co mi přišlo zajímavé na zjištěných informacích, a to především o odpovědnosti zastupitele, což si myslím, že by mohlo být zajímavé i pro kandidáty do zastupitelstva v nynějších volbách.

Práva zastupitele jsou jistě pozitivní možností, jak v určité míře ovlivnit rozhodování zastupitelstva. Právně je předkládat zastupitelstvu návrhy na projednání, vznášet dotazy, připomínky a podněty na radu obce a její členy (pozn. v Hrdějovicích radu obce nemáme), předsedy výborů, statutární orgány právnických osob založených obcí a na vedoucí příspěvkových organizací a organizačních složek, které obec založila nebo zřídila, přičemž písemnou odpověď musí obdržet do 30 dnů. Čili zastupitel se nemůže vmlouvat, že nebyl informován, ale sám si může aktivním přístupem potřebné informace zajistit.

Další odpovědností, na kterou jsem narazil, je odpovědnost za nakládání s obecním majetkem, tedy povinnost být řádným hospodářem. Zákon o obcích jasně stanovuje povinnost účelného a hospodárného (ekonomicky výhodného) využívání majetku obce.

Termín „péče řádného hospodáře“ je obsažen také v občanském zákoníku. V něm je uvedeno, že každý, kdo přijme funkci člena voleného orgánu, se zavazuje, že ji bude vykonávat s potřebnými znalostmi a pečlivostí. **Zákoník v tomto případě bere neznalost jako zanedbání povinností.** Čili je to ono notoricky známé, že neznalost zákona neomlouvá.

Je proto více než vhodné se v co nejkratší době seznámit s fungováním finančního řízení na úrovni obcí, zejména se sestavováním a principy obecního rozpočtu a dále s pravidly nakládání s majetkem obce. Toto ustanovení je pak dále rozvinuto, a to: „*Kdo přijme funkci člena voleného orgánu, zavazuje se, že ji bude vykonávat s nezbytnou loajalitou i s potřebnými znalostmi a pečlivostí. Má se za to, že jedná nedbale, kdo není této péči řádného hospodáře schopen, ač to musel zjistit při přijetí funkce nebo při jejím výkonu, a nevyvodí z toho pro sebe důsledky.*“

Nebudu vůbec lhát, jak hodně mě překvapilo, že bych jako zastupitel asi měl rozumět úplně všemu, tedy financemi a dotacemi počínaje, přes stavebnictví, architekturu, péči o zeleň, dopravní infrastrukturu a veřejné osvětlení, právními souvislostmi a důsledky všech uvedených i neuvedených věcí konče. Říkal jsem si, že to není v silách jednoho člověka, a v té chvíli jsem si pomyslel „do čeho jsem se to vlastně pustil“.

Jak pečuje řádný hospodář

Péči řádného hospodáře je možné definovat jako „povinnost zastupitele pečovat o svěřený majetek tak, jak by o svůj majetek pečoval rozumně uvažující/opatrný vlastník. Jinými slovy, zastupitel musí rozhodovat ve prospěch obce bez upřednostňování vlastních zájmů nebo se má před hlasováním dostatečně zamyslet nad důsledky svého rozhodnutí“.

Obecně je možno říci, že zastupitel „*by měl mít minimálně povědomí, jak se věci v základních principech mají, a vědět, a pokud neví, má možnost požádat o odbornou pomoc.*“

Tato žádost „o odbornou pomoc“, tedy typicky vyžádání si znaleckého posudku, není v zákoně o obcích nikde povinně stanovena. Je tak na zastupitelích, aby sami posoudili, které záležitosti jsou na základě svých znalostí schopni odborně posoudit a které již hranice jejich znalostí přesahují. Zastupitel by tedy „měl rozpoznat, kdy si již musí vyžádat radu odborníka a současně musí být schopen zvážit, jestli je to ten odborník, který je pro věc dostatečně kvalifikován. **Zástupce samosprávného celku tak bezvýjimečně odpovídá za pečlivý výběr odborníka.** Poté musí být schopen poskytnuté odborné vyjádření svým způsobem kriticky přečíst. Pokud dospěje k závěru, že je takové stanovisko zjevně pochybené, je zpracováno nekvalitně, tak by nevystačil na svou obranu jen s tím, že to přece řekl odborník“. Pokud jsou odborné podklady zjevně nesprávné a zastupitel to musel vědět (a přesto se jimi řídit), zpronevěřil se péči řádného hospodáře.

Zastupitel nemusí jednat vědomě, aby nesl odpovědnost za způsobenou škodu, ale postačí, že jedná nedbale. Tato nedbalost se dokonce presumuje, když se v občanském zákoníku uvádí, že „způsobí-li škůdce poškozenému škodu porušením zákonné povinnosti, má se za to, že škodu zavinil z nedbalosti“. Dále se opět má za to, že nedbale jednal ten, kdo jednal v rozporu s péčí řádného hospodáře. Pokud tedy obci vznikne v důsledku rozhodnutí zastupitele škoda, je na zastupiteli, aby tuto vyvratitelnou domněnku vyvrátil a prokázal, že nedbale nejednal. Bude tedy muset prokázat, že jednal s péčí řádného hospodáře, tedy loajálně, s potřebnými znalostmi a pečlivě.

Co jsem tedy těmito svými postřehy chtěl vyjádřit? Především to, že být zastupitelem je ve velké míře o odpovědnosti vyplývající z onoho trochu „gumového“ termínu „péče řádného hospodáře“. Přes všechno uvedené jsem rád, že vím, do čeho jdu, neodradilo mě to a dnes mohu s odpovědností říci, že také vím, co práce zastupitele naší obce obnáší.

Petr Haikl

Zdroj:

<https://www.davidzahumensky.cz/2018/01/22/obcanskopravni-odpovednost-komunalniho-zastupitele/>

<https://www.mvcr.cz/soubor/jsem-zastupitel-publikace-pro-nove-zastupitele-pdf.aspx>

Příběh obyčejného souseďa

Dovalte mi podělit se s vámi o to, jaká byla moje cesta obyčejného souseďa na propůjčené starostenské křeslo. Možná to bude znít trochu nostalgicky, možná tomuto příběhu nebudete věřit, možná si řeknete, co je nám do toho. Je tedy na vás a vaší svobodné vůli, jestli budete spolu se mnou sdílet mé zážitky a pocity.

Pokud se ohlédnu zpět, musím se zastavit na úplném začátku. Narodila jsem se sice v Českých Budějovicích, jako asi téměř každý z nás, v místě, kde je nejbližší porodnice, v době mého narození se domácí porody „nenosily“, jinak bych se určitě narodila doma v Hrdějovicích nebo možná doma v Opatovicích. Nevím, podle toho, kde by právě bydleli moji rodiče, protože v Opatovicích u mé babičky Šulistů žili do okamžiku, než se přestěhovali do Hrdějovic. V čase mého narození moji rodiče bydleli v Těšínské ulici, prostě na Těšíně v Hrdějovicích, protože názvosloví ulic v té době ještě v naší obci neexistovalo. Nebudu čtenáře nudit obdobím mého dětství nebo dospívání či „předstarostenské“ dospělosti, byly to chvíle veselé i smutné, jak tomu v životě bývá. Prostě přeskočím zlomové okamžiky každého smrtelníka, kterými jsou jeho profesní a rodinný život. Zaměřím se pouze na to, co mě dovedlo k tomu, že jsem se stala starostkou mé rodné obce. Zřejmě prvním krokem na této cestě byla snaha zapojit se jako rodič do dění ve škole. Vzhledem k mé profesi to asi nebylo nic výjimečného, mnoho rodičů se snaží naší škole a školce pomáhat tím, co umí, a tak tomu bylo i u mě. Začalo to vedením dramatického kroužku a Hrdějovickým Vavřínkem ve škole, poté vznikla několikaletá spolupráce se školkou, kde jsem pořádala předškolní kurzy pro děti a rodiče. Z obyčejného souseďa se ze mě pomalu stal takzvaně angažovaný souseď. To slovo angažovaný nemám ráda, omlouvám se, ale výstižnější mě nenapadá.

A tak se událo, že díky tomu, a především volebním hlasům, jsem se na podzim roku 2014 poprvé ve svém životě stala zastupitelem. Do zastupitelského křesla jsem usedla s tím, že se zaměřím na rozvoj kultury v naší obci. Společně se souseďy/kamarády jsme oživila tradici dušiček neboli Putování se světýlkem za světlem nebo bojovky pro děti a začali jsme pořádat koncerty a autorská čtení pro naše občany. Postupně se náš tým rozrůstal a z prvotního nadšení jsme založili tradičně se opakující aktivity.

Čtyři roky v tomto zastupitelstvu mi ukázaly, jak je důležité „kopat“ za obecní zájmy a co se může stát, pokud tomu tak není. Pochopila jsem, že neznalost může způsobit velké škody a člověk se nemůže spoléhat pouze na předložené podklady, ale musí jít do hloubky, a pokud tomu nerozumí, najít někoho, kdo je v daném oboru odborníkem. Další věcí, kterou jsem poznala, bylo, že upřednostňování osobních zájmů do zastupitelstva nepatří, neboť zastupitel nemá odpovědnost za sebe, ale především za směr, kam jeho obec půjde. Vzhledem k těmto okolnostem jsem se začala zajímat o to, jak vše funguje v těch obcích, kde dochází ke smysluplnému a dlouhodobému rozvoji. Přihlásila jsem se do kurzu pro zastupitele, dále jsem se zkontaktovala se starosty měst a obcí, které jsou v naší republice obecně vnímány jako „prosperující“. Z mnoha setkání se starosty mi vyplynulo, že k tomu, aby obec byla vedena správným směrem, je potřeba několik věcí, které se mohou na první pohled jevit jako zcela jednoduché a logické. Jsou to především dobrý územní plán, který obec chrání před „nájezdy“ developerů a realizací nesmyslných projektů, a dále dlouhodobá koncepce (vize) obce, neboli strategický plán, a to nejen na papíře. Je třeba provádět jednotlivé kroky nepřetržitě, v průběhu po sobě jdoucích volebních období. Co všechny úspěšné obce spojovalo, bylo zapojení fungujících spolků, dětí a mládeže a důraz na veřejný prostor, který utváří podmínky pro setkávání všech generací v rámci společenského vyžití v obci. Takto vybavena jsem šla do voleb 2018. Věděla jsem, kde jsou boľavá místa naší obce a co je potřeba buď změnit nebo důsledně dodržovat a respektovat.

Souhrou náhod, které vyplynuly z toho, jak voliči rozdali pomyslné karty, jsem přijala se vši pokorou starostenské křeslo.

Co bylo mou motivací, je již jasné. Pokusit se zabránit nesmyslným záměrům, které vedou k znehodnocení mého rodného místa, a zaměřit se na celkovou koncepci obce, a to jak investiční, tak veřejně společenskou. Vedla mě možná pro někoho naivní představa, že nesmí vyhrát zlo, že obecní zájmy musí být upřednostněny před zájmem osobním. První dva roky na starostenské židli byly hodně složité. Ne ani tak proto, že je člověk takřkajíc hozen do vody, s tím jsem počítala. To, co mě opravdu zaskočilo, bylo, jakým způsobem jsou v určitých situacích schopni jednat lidé, kteří by měli „kopat“ za obec. Ale, aby to nevyznělo zcela pesimisticky, musím říci, že jsem potkala mnoho dobrých lidí, kteří přišli v těch nejhorších situacích na pomoc. Dnes vím, na koho se mohu spolehnout a na koho ne, protože bez důvěry a vzájemné spolupráce to opravdu nejde, a za tuto zkušenost děkuji. Mám radost, že vše mělo a má smysl, dobré věci se podařily a zároveň se daří rozvíjet naši obec i v této nelehké době.

Radka Šulistová

Zlomové okamžiky v novodobé historii obce Hrdějovice po roce 1989

Jak se žije v jednotlivých obcích a jaký je jejich současný stav, je ovlivňováno mnoha faktory. Mohou to být například sociální a ekonomický stav celé společnosti, politické dění v jednotlivých státech či jiné světové události, které jednotlivci dané obce jen těžko ovlivní. O čem však jednotliví obyvatelé měst a obcí rozhodnout mohou, je složení zastupitelstev a vedení jejich obce.

Právě vedení obce a zastupitelé otáčejí pomyslným kormidlem a udávají směr nejen pro jedno volební období. Některá rozhodnutí nasměrují obec na mnoho let dopředu a tento zvolený směr se může v obci projevit až za deset, dvacet a více let. Tato mnohdy nevratná rozhodnutí mohou obec navést jak na mělčinu, tak do klidných vod.

Co ovlivnilo život v Hrdějovicích a Opatovicích, zda v dobrém nebo špatném, v průřezu posledních třiceti let, posuďte sami z předložené rekapitulace. Upozorňujeme, že se nejedná o výčet toho, co se vybudovalo, opravilo nebo jak obec hospodařila v rámci jednotlivých volebních období, jedná se o rekapitulaci zlomových okamžiků, které si „běžný občan“ vůbec nemusí uvědomit. Většinou si je začneme uvědomovat až tehdy, kdy nás překvapí stavby a investiční záměry, které se nám nelíbí, které ohrožují naše klidné bydlení, a říkáme si, proč vedení obce proti tomu něco neudělá, vždyť je to hrůza, ti se zbláznili, že to povolili. A to je právě ten okamžik, kdy již nelze nic dělat, neboť toto bylo rozhodnuto před deseti, dvaceti a možná i více lety jiným vedením obce a jiným zastupitelstvem a v současnosti je to jen těžko ovlivnitelné.

1990 - 2000

Zmenšení katastru obce (1991) - Úsilné se stává samostatnou obcí
Plynofikace obce (1993)

Zamezení projektu výstavby obřího zábavního parku Trnkaland (občanská aktivita 1998-1999)

Povolání stavby Makra (1999)

2000 - 2006

Řešení trasy IV. železničního tranzitního koridoru

2006 - 2008

Zahájení prací na vytvoření územního plánu obce

Zahájení prodeje obecních pozemků Na Bahnech v souvislosti s plánovanou výstavbou tělocvičny pro ZŠ Hrdějovice

2008 - 2010

Vešel v platnost územní plán obce, kde jsou poprvé definovány jednotlivé plochy a jejich možnosti využití v katastrálním území obce Hrdějovice (2010)

Vymezení trasy IV. železničního tranzitního koridoru

Řešení železničního překladiště na trati směr Plzeň

Řešení Severní tangenty a Severní spojky

2010 - 2014

Změny územního plánu č. 1, 2

Vybudování komerční zóny Na Bahnech

Příchod investora se záměrem vybudování kasina (2012)

Zahájení změn územního plánu č. 3, 4, 5

2014 - 2018

Dokončení změn územního plánu obce č. 3, 4, 5 (2014)

Příchod developerské firmy CTP se záměrem výstavby logistického centra (2016)

Změna územního plánu č. 6 a 7

Poslední možnost k podání námitek k územnímu rozhodnutí stavby IV. železničního tranzitního koridoru (ze strany tehdejšího vedení obce nevyužito) - v rámci územního rozhodnutí tedy dochází ke zrušení průjezdnosti silnice Hrdějovice-Nemanice, zrušení pěší cesty přes Polní ulici na Borek, není počítáno s realizací cyklostezky a chodníku mezi Makrem a obcí Hrdějovice ani s protihlukovým opatřením mezi vysokorychlostní tratí a obcí (2017)

2018 - 2022

Jednání o změně investičního záměru s developerskou firmou CTP (2019-2022)

Zahájení jednání se Správou železnic ve věci možnosti zachování propojení s ulicí Jubilejní, chodníku a cyklostezky v ulici Luční a zachování propojení Hrdějovic Polní ulicí na Borek (2019-doposud)

Zahájení jednání o vybudování cyklostezky České Budějovice – Ševětín (2019)

Vyvolání jednání s městem Č. Budějovice o vybudování cyklostezky z Hrdějovic směrem na Kněžské Dvory (2021)

Zahájení jednání o odklonu nákladní dopravy z čističky odpadních vod (ČOV) mimo obec Hrdějovice (2021)

Odchod CTP (2022)

Změna územního plánu č. 9

Změna územního plánu č. 8 – po odchodu CTP regulace území „pod Makrem“ na plochy k bydlení a skutečnou občanskou vybavenost (vrátit do stavu nezastavitelných ploch již nelze)

Zahájení jednání se Správou železnic o možnosti změn v rámci výstavby železničního překladiště ve směru na Plzeň (2022)

Jaké zlomové okamžiky obec Hrdějovice čekají:

Dlouhodobé:

2023 - zahájení jednání o územním rozhodnutí Železniční překladistě trasa Plzeň (investor SŽ)

2024 - Zahájení výstavby IV. železničního tranzitního koridoru etapa Nemanice-Ševětín B – stavba je naplánována na sedm let (investor SŽ)

2025 - Zahájení výstavby severní spojky (investor ŘSD), poté výstavba IV. železničního tranzitního koridoru etapa Nemanice-Ševětín A

Zahájení výstavby cyklostezek:

1. trasa Hrdějovice-České Budějovice a Hrdějovice-Hluboká nad Vltavou-Ševětín) po odstranění stávajících železničních pražců, tj. po dostavbě IV. železničního tranzitního koridoru etapa B
2. trasa Hrdějovice-České Budějovice - napojení na severní spojku

Krátkodobé:

2024 - otevření důlního díla Orty (investor Jihočeský kraj)

2024 - revitalizace silnice Hrdějovice-Hluboká nad Vltavou, stavba je naplánována na jeden rok (investor SÚS Jihočeského kraje)

2024 - oprava mostu na návsi v Hrdějovicích, stavba je naplánována na jednu sezónu (investor SÚS Jihočeského kraje)

2024 - rozšíření ČOV - podmínkou Obce Hrdějovice je odklon dopravy z centra obce

Petr Slezák

Sousedé kandidující do zastupitelstva Obce Hrdějovice v roce 2022

Kdo z našich sousedů se rozhodl věnovat svůj čas a energii naší obci, se dozvíte na následujících stránkách. Prostřednictvím svých **zmocněnců*** byla oslovena všechna čtyři kandidující uskupení (strany jsou představeny tak, jaké jim ve volbách bylo vylosováno číslo). Došlé příspěvky jsou otištěny bez jazykové úpravy.

1. Hrdějovice 2022
zmocněnec Hana Rehanslová

2. SPOLEČNĚ PRO HRDĚJOVICE
zmocněnec Eliška Samohýlová

3. SDH HRDĚJOVICE
zmocněnec Monika Štěpková

4. HRDĚ22
zmocněnec Petr Ptáčník

*Zmocněnec

Volební strana, s výjimkou nezávislého kandidáta, činí úkony ve volebních věcech prostřednictvím svého zmocněnce. Zmocněncem je fyzická osoba, která je takto označena na kandidátní listině; nemůže jím být osoba mladší 18 let, osoba s omezenou svéprávností nebo kandidát volební strany pro níž vykonává funkci zmocněnce.

Pravomoc zmocněnce:

- podání kandidátní listiny registračnímu úřadu,
- možnost doplňovat další kandidáty na kandidátní listině nebo měnit jejich pořadí,
- odstraňovat případné závady na kandidátní listině,
- delegovat člena do okrskové volební komise.

Hrdějovice 2022

1. **Petr Stejskal**, 39 let, jednatel
2. Ing. **Jan Suchan**, 39 let, ředitel obchodní sítě
3. Ing. **Pavel Holomel**, 43 let, vedoucí oddělení nákupu
4. **Josef Sázel**, 49 let, podnikatel v soukromém sektoru
5. Ing. **Marek Netočný**, 30 let, projektant
6. **Pavla Bícová**, 37 let, kadeřnice
7. **Jan Turek**, 44 let, obchodní manažer
8. **Zdeněk Filípek**, 24 let, student
9. **Přemysl Kukačka**, 43 let, zkušební technik
10. **Lenka Mičková**, 44 let, asistent pedagoga
11. **Miroslav Pechouš**, 55 let, servisní technik jízdních kol

Zdroj: Český statistický úřad

K termínu uzávěrky tohoto čísla tato kandidující strana neposlala žádný příspěvek, zveřejňujeme tedy alespoň její kandidáty:

SPOLEČNĚ PRO HRDĚJOVICE

1. PhDr. Jan Samohýl, Ph.D., 55 let, pedagog, zastupitel
2. Ing. Jan Hynek, 36 let, vývojový inženýr
3. PhDr. Roman Míčka, Th.D., 46 let, vysokoškolský učitel, pracovník v sociálních službách
4. Bc. Jiří Koch, 39 let, vedoucí IT oddělení
5. Mgr. Václav Kabiček, 50 let, učitel na gymnáziu
6. Bc. Přemysl Kopečný, 25 let, student
7. Mgr. Jitka Hynková, 54 let, vychovatelka v dětském domově
8. Nikola Šťastná, 46 let, asistent pedagoga
9. Ladislav Prokop, 35 let, skladník
10. Jiří Holinka, 55 let, technik
11. Ing. Petr Boudal, 62 let, technik

Zdroj: Český statistický úřad

Společně pro Hrdějovice

Žijeme v naší obci, vychováváme zde své děti, máme tady své přátele, prostě jsme v Hrdějovicích a Opatovicích doma.

Součástí života obce je i její zastupitelstvo s voleným starostou a místostarostou. Naše rozhodnutí kandidovat v letošních volbách je nesené myšlenkou odpovědnosti za naši obec a její rozvoj, jak je zřejmé z názvu našeho uskupení, také potřebou, kterou vyjadřujeme tezí: „Společně pro naši obec.“ Otevřenost všech zastupitelů a informovanost všech občanů jsou klíčová témata, která chceme prosazovat a rozvíjet. Investice v řádu desítek tisíc, objednávání služeb, studií ve větším finančním rozsahu, ale i dílčí rozhodnutí, které mění tvář obce, by měla být společným transparentním rozhodnutím zastupitelů. Společně diskutovat, spolupracovat a rozhodovat je demokracií na úrovni obce.

Minulé volební období přineslo bezesporu mnoho dobrých věcí, kromě běžného rozvoje a investic je to zejména zásadní změna v záměru výstavby rozsáhlého areálu pod Makrem.

Na druhou stranu se za celé volební období nevydařil záměr zprůhlednit některé procesy rozhodování, které se ukázaly jako problematické (např. architektonická studie návsi, pokusy o rekonstrukci okolí Těšínského pramene, neprůhledné rozhodování ohledně instalace uměleckých děl do kaple "u zmrzliny" a podobně).

Čekají nás další rozhodnutí a další témata. Je dobře, že se podařilo v minulém volebním období zamezit výstavbě logistického centra pod Makrem, nyní je však potřeba bedlivě dohlížet na respektování pravidel územního plánu ze strany nových investorů. Stojíme v naší obci před těmito dalšími výzvami:

- Škola v budoucí výstavě.
- Dům seniorů.
- Posílení protipovodňových opatření.
- Občanská vybavenost.
- Rekonstrukce komunikací, včetně inženýrských sítí.
- Nová výstavba za Normou.
- Dětské hřiště v Opatovicích.
- Koridor.
- Zpřístupnění Ortů.
- Další prostory pro dětské aktivity a další témata.

Připravili jsme kandidátku různých profesí, věku a zkušeností. Za každým z nás je určitý profesní kredit i lidská chuť pomáhat, jak a kde můžeme. Chceme spolupracovat na rozvoji naší obce s každým, kdo má chuť se na rozvoji Hrdějovic a Opatovic podílet.

Každý zastupitel reprezentuje cca 140 obyvatel naší obce, vybírejte dobře!

Vaši kandidáti „Společně pro Hrdějovice“

SDH HRDĚJOVICE

1. **Zdeněk Bauer**, 48 let, instalatér
2. Ing. **Lukáš Kadoun**, 38 let, servisní technik
3. Ing. **Miloš Lepič**, 62 let, místostarosta
4. Ing. **Marie Kučerová**, 62 let, ekonomka
5. Ing. **Jiří Severa**, 63 let, předseda ZOD Hosín
6. Ing. & Ing. **Josef Kučera**, 29 let, zootechnik
7. **Marek Jirka**, 42 let, obchodní zástupce
8. **Vladimíra Viktorová**, 42 let, asistentka pedagoga
9. **Rostislav Šubrt**, 45 let, nástrojař
10. **Jiří Kodada**, 26 let, zaměstnanec ZOD Hosín
11. **Milan Štěpka**, 68 let, důchodce

Zdroj: Český statistický úřad

Programové prohlášení Sboru dobrovolných hasičů pro volební období 2022 - 2026

Naším cílem v novém volebním období jsou níže uvedené body v jednotlivých oblastech:

Otázka investic a spolupráce s obcí

- Chceme se aktivně podílet na revitalizaci návsi – parkování vozidel, zachování protipovodňových opatření a bezpečnosti občanů a především dětí.
- Chceme s vedením obce a ve spolupráci Okresní správou silnic v Českých Budějovicích prosadit revitalizaci aleje kolem silnice III. třídy – Hrdějovice – Opatovice
- Chceme se i nadále podílet na udržení průchodnosti vpustí kanalizační sítě v celém katastru obce
- Aktivně vyhledávat a využívat dotační tituly pro další rozvoj obce

Otázka bezpečnosti občanů

- Budeme aktivně prosazovat vybudování bezpečného přechodu pro chodce na návsi v prostoru zastávek MHD, řešení umístění zastávky MHD „U školy“ (u Kadounů)
- Budeme nadále rozvíjet činnost SDH, zdokonalovat a vybavovat se takovou technikou, abychom byli platným článkem integrovaného záchranného systému v rámci Českých Budějovic
- Budeme nadále ochraňovat majetek obce, majetek a zdraví občanů
- Budeme aktivně spolupracovat s Policií ČR a Městskou policií při záchranných akcích

Otázka sportu

- Nadále budeme aktivně reprezentovat naši obec na soutěžích v hasičském sportu ve všech aktivních kategoriích
- Hlavním cílem bude rozšíření základny SDH a to především o mládež školního věku
- Chceme prosadit dovybavení venkovních hřišť pro děti a mládež a seniory interaktivními prvky s cílem aktivního pobytu na čerstvém vzduchu
- Podporovat udržení a případné rozšíření sportovních aktivit v obci a aktivně se podílet v případě zájmu ze strany vedení obce, MŠ, ZŠ a zájmových sdružení na pořádaných akcích
- Pokračovat v pořádání soutěže tříd ZŠ A MŠ v požárním útoku

Otázka kultury

- Budeme nadále pořádat Hasičský bál, soutěž o pohár Starosty a aktivně zajišťovat pálení čarodějnic a Dětský den v Hrdějovicích
- Budeme podporovat údržbu sportovních ploch a veškerého sportovního zázemí
- Nadále se budeme snažit o udržení zdravotnických služeb pro občany obce minimálně na dnešní úrovni
- Budeme podporovat činnost Místní lidové knihovny
- Budeme podporovat každou aktivitu pro pořádání kulturních akcí v obci ze strany zájmových organizací a spolků
- Pořádání besed s požární tematikou zaměřenou na prevenci a bezpečnost
- Každoročně pořádat Den otevřených dveří v hasičárně za účelem seznámení široké veřejnosti s naší činností

Otázka podnikání

- Obecní nebytové prostory budeme i nadále pronajímat zájemcům o soukromé podnikání především z obce
- Ve výběrových řízeních na stavební a jiné zakázky budeme oslovovat i místní kvalifikované firmy

Otázka životního prostředí

- Neustále budeme rozšiřovat péči o veřejná prostranství, zeleň, úpravu travnatých ploch v obecním majetku, úklid v obci a budování míst pro odpočinek a využití volného času
- Aktivně budeme monitorovat zakládání černých skládek v katastru obce

HRDĚ22

1. Mgr. Radka Šulistová, Ph.D., 51 let, starostka
2. Petr Slezák, 45 let, projektant
3. Mgr. Petr Haikl, 59 let, technik
4. Mgr. Martina Štěpková, 50 let, podnikatelka
5. Daniel Schusser, 18 let, student
6. Gabriela Toufarová, 49 let, technik kvality
7. Ing. Radovan Matzner, 61 let, podnikatel
8. Mgr. Petra Pixová, 37 let, lektorka a překladatelka
9. Ing. Tomáš Kožuský, 46 let, manažer
10. Bc. Irena Hellerová, 63 let, zdravotní sestra
11. Mgr. Gabriela Andělová, 57 let, učitelka angličtiny

Zdroj: Český statistický úřad

HRDĚ22 umí kopat za zájmy obce!

V minulých letech byl náš tým aktivní v mnoha věcech, které ovlivňují to, jak se v Hrdějovicích a Opatovicích žije. Byli jsme ti, kteří se postavili proti záměru výstavby obřího logistického centra před Makrem a iniciovali změnu územního plánu, který zvýhodňoval investory na úkor obce.

Do rozhodování jsme zapojili veřejnost – mohli jste se tak zúčastnit pracovní skupiny občanů pro řešení budoucí podoby návsi, veřejných projednávání studie prostoru kolem kaple na Těšíně i projednávání územního plánu. Zavedli jsme otevřenou komunikaci s veřejností, tzv. Starostovny. Respektujeme názory našich nejmladších obyvatel, z nichž asi nejviditelnější je úprava prostoru před školou a obecní facebook. Realizujeme projekty obce a pracujeme s dotačními programy. Aktivní jsme byli v oblasti životního prostředí, společenského a sportovního života a podílíme se velkou měrou na současné podobě Hrdějovických listů.

Co pro obec a naše sousedy chceme ještě udělat a v čem chceme pokračovat?

Občan

Naši sousedé jsou u nás vždy na prvním místě!

- Budeme usilovat o nenavyšování poplatků.
- Zavedeme svoz biopopelnic pro všechny zdarma (jediným vícenákladem bude pořízení nádoby na bioodpad).
- Vodné a stočné bude v rámci platné legislativy zvyšováno maximálně o inflaci.
- Budeme podporovat nejohroženější skupiny obyvatel (ve spolupráci s Jihočeským krajem).
- Budeme rozvíjet společenské a sportovní aktivity.
- Budeme nadále zlepšovat komunikaci s veřejností prostřednictvím Hrdějovických listů, veřejných setkání, Starostoven, facebooku a hlášením obecního rozhlasu.

Investice

Nenecháme peníze „sežrat“ inflací a budeme dobře hospodařit!

- Nadále chceme pokračovat v účelném čerpání dotací, abychom i v této době pro obec zajistili maximum peněz z cizích zdrojů. Aktuální velkou výzvou je pro nás oblast energetiky.
- Chceme pokračovat v realizaci projektů z již získaných dotací a v přípravě projektů k podání žádostí do dalších dotačních výzev.
- Budeme investovat do komunikací, veřejného osvětlení, zeleně a veřejného prostoru, např. do opravy Těšinské, úpravy prostoru kolem kaple a točny na Těšíně či okolí obecního úřadu.
- Za důležitý považujeme další rozvoj školy.
- Budeme pokračovat v hledání optimální revitalizace návsi v součinnosti s občany.

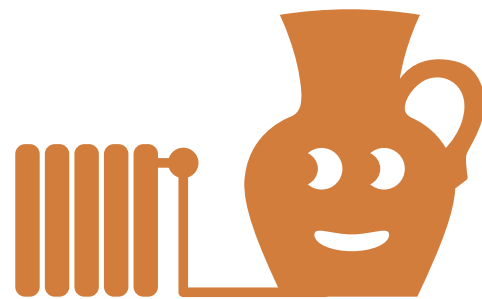
Obec

Nebojíme se prosazovat obecní zájmy na všech úrovních nejen v našem regionu!

- Dále budeme bojovat proti nesmyslným developerským záměrům.
- Budeme pokračovat v ochraně obce pomocí územního plánu.
- Budeme dále pracovat na řešení cyklostezek, jejichž trasy jsme prosadili do územního plánu.
- Budeme pokračovat v jednání o omezení nákladní dopravy obcí a zajištění bezpečnosti ve spolupráci s Městskou policií Hluboká n. Vlt. a Policií ČR.
- Budeme pokračovat v realizaci zpřístupnění Ort v součinnosti s krajem a okolními obcemi.

Pojďte s námi tvořit moderní obec!

Energetika obce

Žijeme v nelehké době plné velkých výzev, mezi nimiž jedno z prvních míst bezpochyby zaujímá oblast energetiky. Rostoucí ceny energií, stejně jako potřeba zpomalit postup klimatické změny a zmírnit její dopady na naši planetu, vyžadují nacházení alternativ k současným řešením.

Na možnosti, které se v této oblasti nabízejí obcím, jsme se zeptali odborníka, energetického poradce a projektanta pasivních domů, Karla Srdečného. Za jeho odpovědi mu tímto moc děkujeme.

1. Do jakých obnovitelných zdrojů energie byste menším obcím, jako jsou Hrdějovice, doporučil investovat? Z jakého důvodu?

Rozhodnutí o investicích by se nemělo dělat podle toho, co kde zrovna letí kolem. Obec by měla mít koncepci nebo jiný strategický dokument, tak jako v jiných oblastech. Pro obec je povinné mít energetický audit. To je třeba příležitost k tomu, zjistit, kde za co obec platí a navrhnout řešení pro danou budovu, či komplexní řešení pro obec.

V současnosti samozřejmě vychází ekonomicky výhodně fotovoltaika, zejména kvůli vysokým cenám elektřiny a dotacím. Velká výhoda fotovoltaiky je, že se dá pořídit poměrně rychle, i když dodavatelské firmy jsou dost vytížené. Riziko je, že pokud ceny elektřiny klesnou, prodlouží se návratnost investice. Nicméně fotovoltaika se určitě za dobu životnosti vrátí, jde o poměrně málo rizikovou investici.

Pokud se obec chce zbavit závislosti na zemním plynu, může uvažovat o instalaci tepelného čerpadla nebo, hlavně u větších budov, kotle na biomasu.

2. Co byste doporučil pro obec, která nemá mnoho vlastních pozemků pro umístění fotovoltaických panelů, ale disponuje několika budovami s plochými střechami (školka, obecní úřad, keramička)?

Stavět fotovoltaiku „na zelené louce“ by měla být až ta poslední možnost, kam ji dát. Vždy je dobré využít vhodné budovy, případně parkoviště a brownfieldy.

3. Jaká další opatření lze v obcích učinit pro úspory energie?

Řešení pro úspory energie jsou známa mnoho let. Existují stovky publikací a webů, které se tomu věnují. Doporučuji následující postup:

- Najít budovy s největším potenciálem úspor (typicky stará budova s velkou spotřebou).
- Rekonstruovat, zateplit, vyměnit vytápění aj.
- Instalovat tepelné čerpadlo, kotel na dřevo, solární systém nebo jiný obnovitelný zdroj energie.

Jako úplně první krok je dobré udělat si přehled o spotřebě energií a platbách. Obec překvapivě často neví, kde a za co platí. Často platí úplně zbytečně, protože „to tak vždycky bylo“ a nikdo se nezamyslel, je-li to možné změnit.

4. Existují nějaké dotace, které mohou obce v této oblasti čerpat?

Ano.

5. Můžete uvést nějaké dobře fungující příklady z praxe? Máte i nějaké špatné příklady?

Obce a města v posledních letech staví nové budovy v pasivním standardu. Například ve Slivenci mají pasivní školku, v Modřicích pasivní domov pro seniory.

<https://www.pasivnidomy.cz/pasivni-materska-skolka-ve-slivenci/t1118>

<https://www.mesto-modrice.cz/pasivni-bytovy-dum-pro-seniory>

Některé obce se chystají na změnu, kterou by měl přinést nový energetický zákon. Mělo by být snazší převádět si elektřinu vyrobenou v jednom místě do jiného místa spotřeby. Například solární elektrárna na střeše školy nemá přes prázdniny využití a elektřinu musí prodávat do sítě. Nově bude možné ji převést třeba na radnici nebo jinam.

Při rozhodování je třeba uvědomit si, že každé zařízení vyžaduje někoho, kdo se o něj bude starat. Na veřejných budovách existují desítky solárních systémů (většinou na ohřev vody), které se pořídily, protože na ně byla dotace. Jenže se o ně nikdo nestará a ony nefungují. Kdyby se peníze za takovýto systém vyhodily ve stokorunových bankovkách z okna, přineslo by to větší efekt.

6. V současné době zákony neumožňují, aby obec poskytovala energii z vlastních zdrojů občanům. To by se ale mohlo v dohledné době změnit. Jak by to mohlo vypadat v praxi?

Prodávat elektřinu je podnikání. Obec si musí rozmyslet, zda chce podnikat právě v tomto oboru, jestli na to má kvalifikované pracovníky a jaké mohou být výnosy a rizika tohoto podnikání. Mnoho obcí má s podobným podnikáním zkušenost. Provozují vlastní výtopy (na plyn či na dřevo) a teplo dodávají občanům a firmám. Někteří jsou pak nespokojeni s cenou, s kvalitou služeb, někteří neplatí atd. Naopak ekonomický přínos pro obec někdy není takový, jak se na začátku čekalo.

Připravovaný energetický zákon by měl umožnit vznik energetických družstev, která budou svým členům poskytovat elektřinu a od jiných členů ji nakupovat. Členem družstva může být i obec. Zisk nemá být hlavním cílem. Aby však družstvo mohlo fungovat, musí zaplatit práci svých lidí. V praxi může být technický problém družstvo opustit, podobně jako se dnes nemůže jeden byt v bytovce odstříhnout od obecní výtopy.

Petra Pixová

Hrdějovický sloupek

O svobodě a vlastnictví

Když dovolíte, dnešní zamyšlení začnu trochu zešíroka úvahou o svobodě a vlastnictví.

Svoboda je hodnota, kterou denně skloňujeme v mnoha souvislostech. Bereme si to slovo tak často do úst, že nám možná některé základní souvislosti unikají. Abych se nedopustil nějakého odborného pochybení, nechám definici na renomovaném filozofovi, Wilhelmovi Weischedelovi, který říká, že *svoboda je možnost, případně také schopnost volit, rozhodovat a jednat „podle své vůle,“ at’ je jakákoli a nést za to přiměřenou odpovědnost.*

Tolik učebnicový citát. Jenže v současné době žije na naší planetě kolem osmi miliard lidí. To máme osm miliard svobod a osm miliard výkladů, jak se svobodou naložit. Pan filozof sice ve své definici něco zmínil o odpovědnosti, ale to bylo až na konci věty, kam to málokdo dočte. Skoro nikdo si toho nepohodlného dovětku nevšimne.

Myslím, že svobodu by měla vyvažovat pokora. Chápu ji jako projev úcty k ostatním lidem, řádu, přírodě a vůbec hodnotám. Pokora je bohužel v dnešním asertivním světě pokládána za slabost. „Být pokořený“ je ostatně synonymem neúspěchu a porážky. Brzy bude zřejmě tento archaický výraz vyřazen z české slovní zásoby. Českou slovní zásobu zaplnila jiná slova naprosto odlišných významů. Každým dnem ji rozšiřují a hyzdí další a další moderní patvary, které jsou na rozdíl od pokory „in“. Víím, že osamělé výkřiky za záchranu čistoty českého jazyka nikdo neslyší. Přesto se nesměle přimlouvám, abychom si ponechali alespoň trochu české češtiny.

Svoboda každého z nás končí tam, kde začíná svoboda někoho jiného. A rázem začíná být trochu těsno. Dokonce i číslovka dvě je hodně vysoká. Vezměme třeba manželství. Je to hra pouze o dvou aktérech. Slova „svobodný“ a „ženatý“ se nikoliv náhodou tváří jako antonyma. Další tok myšlenek raději přesměřuji na dění v obci. Víím totiž, že nemohu pochybit, když výklad slova svoboda v manželství svěřím do povolaných rukou své manželky.

Naše krásná obec má zhruba šestnáct set obyvatel, což se může jevit jako mikrosvět, ale ani to není málo. Konflikt mezi svobodou každého z nás a nedostatkem místa přeneseně platí i pro naše plechové miláčky. Je pohodlné zaparkovat kdekoliv, nicméně ne vždy je pohodlné bezpečně projet kolem vozidla, které si svého pohodlí užívá. I k nám proniká fenomén současného světa, kdy i při stagnaci počtu obyvatel bují populační exploze aut. Jsou všude, neobejdeme se bez nich, ale naše garáže a ulice je všechny nedokáží pojmout. Možná, že časem začneme dopravu řešit trochu jinak.

Možná, že si zvykneme na sdílení aut, respektive „carsharing“ (jak snadné je chytit se do pasti patvarů, které jsem kritizoval v předchozím textu). Možná, že nás trochu přibrzdí růst cen pohonných hmot. Sami si ovšem přeberme, zda zrovna toto je dobrá zpráva.

Neméně zajímavá je otázka vlastnictví. Můžeme to okecávat, jak chceme, ale touha vlastnit je člověku vlastní. Také rozlišuji, co je moje, co je společné a co je někoho jiného. Institut vlastnictví vnesl po tisíce let do lidského snažení motivaci. To je bezpochybné plus. At’ už to deklarujeme nahlas, nebo si to jen tiše myslíme, majetek a peníze stojí v žebříčku hodnot hodně vysoko. Pokud to není přímo na prvním místě, tak je to určitě „na bedně“, sáhnu-li do sportovního slovníku.

Touha vlastnit ovšem ovládá lidskou mysl a vede ke konfliktům, násilí a válkám. Tady je to mínus na opačném protipólu. Pokud jste viděli film „Vlastníci“ o vztazích v rámci společenství vlastníků, asi jste se velmi dobře bavili. Aniž bych snižoval kvality tohoto filmu, ba právě naopak, bavil jsem se jen napůl. Z jedné poloviny jsem to bral jako výbornou, ale hořkou komedii, z druhé poloviny jako skrytou kameru umístěnou mezi lidi, které denně potkávám a dobře znám. O to větší poklonu musím učinit před režisérem Jiřím Havelkou, který dokázal udělat film, který je na rozdíl od většiny ostatních filmů opravdu „o něčem“.

Není divu, že jsme v historii hledali alternativu ke zhoubné touze po majetku. Společné vlastnictví, rozdělování podle potřeb. Pokoušeli se o to komunisté, Židé v kibucech i jezuité v Amazonii. Vždycky se to na něčem nebo na někom zadrhlo. Osobně jsem proto si soukromé vlastnictví ponechat...

Stačí, když si uvědomíme, že veřejný prostor patří tak trochu také nám všem. Když bude vypadat pěkně, není důležité, že v katastru nemovitostí nezáří naše jméno. Denně nás obklopuje a strávíme v něm velkou část svého života. Když se o něj budete starat, případně alespoň ho nehyzdit odpadky a nezájmem, zvýší to kvalitu našeho života.

Naše jistota osobního vlastnictví stejně jednou skončí. Ukončí ji nečekaný zásah přírody nebo zlomek vteřiny, kdy z tohoto světa odejdeme.

Petr Krčmář

Jak volit v komunálních volbách?

Volebnímu systému komunálních voleb do zastupitelstev obcí v Česku jsme se věnovali v jarním čísle Hrdějovických listů. Víme, že se tento systém řadí mezi ty nejsložitější. Pro přepočítání hlasů na mandáty se v komunálních volbách využívá poměrný volební systém, tzv. D'Hondtova metoda.

Nyní se podíváme na kandidátní listiny, neboť to je klíč k přepočtu volebních hlasů.

Začneme prvním místem kandidátní listiny, první místo je nejdůležitější. Na prvním místě jakékoliv kandidátky je tzv. lídr, tj. ten, kdo by v případě získání mandátu měl být připraven kandidovat na starostu. Převědeme-li slovo lídr do sportovní terminologie, jedná se o nejlepšího hráče, který má od svého týmu největší důvěru stát se kapitánem (starostou) elitního družstva, tj. zastupitelstva obce (ZO). Kapitána, stejně tak jako hráče v týmu ve sportovních družstvech, vybírá trenér, popř. manažer klubu. To ve volbách také platí, neboť ten, kdo je trenérem a zároveň manažerem družstva ZO, je právě volič, ten hráče do tohoto elitního družstva vybírá. Protože jsou ale draftováni hráči z různých týmů (kandidátek), nemusí spolu zvolení hráči vůbec umět hrát a kopat do stejné branky, tedy za stejné cíle.

V rámci přepočtu hlasů, který se u komunálních voleb v ČR používá, mají právě lídři jednotlivých týmů (kandidátek) největší šanci se do elitního družstva ZO dostat a mít tak možnost stát se jeho kapitánem (starostou). Elitní družstvo však není složeno pouze z lídrů jednotlivých týmů. Pro každého lídra je nejdůležitější podpora spoluhráčů vlastního týmu (kandidátky), protože bez ní je obtížné či dokonce nemožné dávat góly, tedy plnit volební program. Čím víc spoluhráčů ze stejného týmu se do výběrového družstva dostane, tím víc gólů může tým dát. Přichází tedy výběr z kandidátů za lídrem – zde je důležité, kde který hráč na „domovské“ kandidátce je, protože to jeho šance dostat se do elitního družstva zvyšuje či naopak snižuje. Čím blíže je hráč lídrovi, tím je větší pravděpodobnost, že se do družstva ZO dostane. Může však nastat i situace, že hráč, např. z druhého, třetího i jiného místa, svého lídra rozhodnutím voličů přeskočí a dostane se tak do elitního výběru místo něho. Jak se to stane? Tady hraje úlohu preferenční hlasy. Ve výjimečných případech se tak může stát, že hráč, který je na kandidátce dole, dostane tolik preferenčních hlasů, že přeskočí všechny kandidáty nad sebou.

Je vhodné zmínit ještě skutečnost, že výsledné výběrové družstvo ZO je v tomto případě sestavováno jak z hráčů, tak hráček, ale bez jakýchkoliv pravidel, která jsou ve sportu běžná. Výsledná sestava tak může být již dopředu ovlivněna sestavami jednotlivých kandidátních týmů. Pro zajímavost v následující tabulce uvádíme, jaká je účast hráčů a hráček v Hrdějovicích.

Podíl mužů a žen na kandidátních listinách v komunálních volbách				
volby	ženy průměr ČR	ženy Hrdějovice	muži průměr ČR	muži Hrdějovice
2022	33,86 %	27,27 %	66,14 %	72,73 %
2018	33,34 %	42,86 %	66,66 %	67,14 %
2014	32,23 %	36,36 %	67,77 %	63,64 %
2010	31,17 %	38,64 %	68,83 %	61,36 %

Zdroj: ČSÚ, Volby.cz

Dále je potřeba připomenout, že všichni, kteří mají volební právo v obci, jsou zároveň manažery elitního družstva ZO, a to i v případě, že nepřijdou k volbám, neboť tím dají prostor jiným manažerům, aby do tohoto družstva „ulovili“ své vlastní hráče. Není pak na místě se divit, že hráči, které vybral někdo jiný, mohou střílet i na úplně jiné branky.

Jak ulovit svého hráče do elitního týmu ZO ve zkratce

Volič má tolik hlasů, kolikačlenné zastupitelstvo se volí. Pokud označí více kandidátů, je jeho hlasování neplatné.

Nabízí se tři možnosti:

Volič si může vybrat mezi křížkováním celé volební strany (kandidátky) nebo dát hlas pomocí křížků jednotlivým kandidátům. Obě možnosti lze také kombinovat.

- **Zakřížkujete jednu kandidátku** – křížkem v rámečku vedle názvu volební strany (kandidátky) dáte této straně 11 hlasů.
- **Zakřížkujete jednotlivce** – křížky v rámečcích vedle jmen jednotlivých kandidátů můžete označit až 11 kandidátů na celém volebním lístku.
- **Zakřížkujete jednu kandidátku + jednotlivce z jiných kandidátek** – můžete zakřížkovat jednu volební stranu a další křížky udělit kandidátům jiných stran. V tomto případě se zakřížkované straně ubere počet hlasů daný jiným kandidátům.

POZOR na jednu specialitu u komunálních voleb – pokud volič přidělí křížek volební straně a zároveň kandidátům stejné strany, hlas je platný pouze pro volební stranu, pro vybrané kandidáty se křížky nepočítají.

Hana Lorencová

Volby 23. – 24. září 2022